

149

บทที่ ๗

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความรู้และทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานครในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว โดยศึกษาถึงเรื่องต่อไป นี้ คือ ศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในด้านเพศศึกษาและการวางแผน ครอบครัวศึกษาถึง ทัศนคติตลอดจนแนวความคิดเห็นต่าง ๆ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน การสอนเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวโดยจำแนกตามเพศ และประเภทของโรงเรียน

ตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ๑๒ โรงเรียน จำนวน ๔๘๓ คน นักเรียนโรงเรียนเอกชน ๑๒ โรงเรียน จำนวน ๔๘๒ คน รวมทั้งสิ้น ๙๖๕ คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนที่เป็นโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี และโรงเรียนสหศึกษาแห่งละ ๔ โรงเรียน รวมทั้งหมดแล้วจะได้ตัวอย่างในการศึกษา จำนวน ๙๖๕ คน

ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้ตั้งสมมติฐานหลักไว้ดังนี้คือ

"นักเรียนที่มีลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคมแตกต่างกัน น่าจะมีความรู้และทัศนคติต่อเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวต่างกัน" และตั้งสมมติฐานรองไว้ ดังนี้คือ

๑. ประเภทของโรงเรียนที่เป็นแบบสหศึกษา โรงเรียนชายและโรงเรียนสตรี จะก่อให้เกิดความแตกต่างกันในด้านความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับด้านเพศศึกษาและการวางแผน ครอบครัว

๒. ความรู้ และทัศนคติในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวของนักเรียน ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลอาจจะแตกต่างไปจากนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชน

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว แบ่งเป็นปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้คือ

ปัจจัยด้านประชากร

ปัจจัยด้านประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ เพศของนักเรียน อายุของนักเรียนซึ่งอยู่ในช่วงอายุ ๑๖-๒๐ ปี และสถานภาพการสมรสของบิดามารดาของนักเรียน ซึ่งจากการศึกษาได้ผลดังนี้คือ

๑. เพศของนักเรียน นักเรียนหญิงจะมีความรู้เรื่องเพศศึกษามากกว่านักเรียนชาย แต่ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อศึกษาเกี่ยวกับด้านการวางแผนครอบครัวพบว่า นักเรียนชายมีความรู้ด้านการวางแผนครอบครัวมากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนครอบครัวมากกว่านักเรียนชาย แสดงว่าเพศของนักเรียนมีผลต่อความรู้ด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว แต่ไม่มีผลต่อทัศนคติด้านเพศศึกษา แต่มีผลต่อทัศนคติในด้านการวางแผนครอบครัว

๒. อายุของนักเรียน พบว่าอายุของนักเรียนที่แตกต่างกันในช่วงอายุ ๑๖-๒๐ ปี ไม่ทำให้ความรู้และทัศนคติในด้านเพศศึกษา ตลอดจนความรู้ด้านการวางแผนครอบครัวแตกต่างกัน แต่จะมีผลทำให้ทัศนคติของนักเรียนในด้านการวางแผนครอบครัวแตกต่างกัน

๓. สถานภาพการสมรสของบิดามารดา จากการศึกษาพบว่านักเรียนที่บิดามารดามีสถานภาพการสมรสต่างกันจะมีความรู้และทัศนคติในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวไม่ต่างกัน

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ อาชีพบิดา อาชีพมารดา และรายได้ของครอบครัว ผลของการศึกษามีดังนี้ คือ

๑. อาชีพบิดา นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่างกันจะมีความรู้ด้านเพศศึกษาแตกต่างกัน แต่จะมีทัศนคติต่อเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน ในด้านการวางแผนครอบครัวนั้นจะมีความรู้ไม่แตกต่างกัน แต่จะมีทัศนคติแตกต่างกันซึ่งแสดงว่าอาชีพบิดามีอิทธิพลต่อทัศนคติเรื่องการวางแผนครอบครัว

๒. อาชีพมารดา นักเรียนที่มารดามีอาชีพต่างกันจะมีความรู้ด้านเพศศึกษาต่างกัน แต่มีทัศนคติต่อเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าอาชีพของมารดามีความสัมพันธ์กับความรู้

ของนักเรียน แต่ไม่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียน ส่วนด้านการวางแผนครอบครัวนั้นพบว่า นักเรียนที่มารดาเป็นอาชีพต่างกันจะไม่มีผลต่อความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว

๓. รายได้ของครอบครัว นักเรียนที่ครอบครัวรายได้แตกต่างกันจะมีความรู้ด้านเพศศึกษาต่างกันแต่มีทัศนคติต่อเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน ในด้านการวางแผนครอบครัวนั้นพบว่า นักเรียนมีความรู้และทัศนคติไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าครอบครัวจะมีรายได้แตกต่างกันก็ตาม

ปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคมที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ แผนกวิชา ศาสนา ที่พักอาศัย ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ และประเภทของโรงเรียน ผลของการศึกษามีดังนี้คือ

๑. แผนกวิชา นักเรียนที่เรียนด้านวิทยาศาสตร์จะมีความรู้ด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวมากกว่านักเรียนที่เรียนด้านศิลป แต่ในด้านทัศนคตินั้นนักเรียนทั้งสองแผนกมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องนี้และเห็นด้วยกับเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ซึ่งแสดงว่าแผนกวิชาไม่มีผลต่อความรู้ด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว แต่ไม่มีผลต่อด้านทัศนคติของนักเรียนในเรื่องนี้

๒. ศาสนา จากการศึกษาพบว่า นักเรียนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใดก็ตามจะมีความรู้และทัศนคติต่อเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่าศาสนาไม่มีผลต่อความรู้และทัศนคติของนักเรียนในเรื่องนี้

๓. ที่พักอาศัยของนักเรียนขณะที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่านักเรียนที่มีที่พักอาศัยขณะที่กำลังศึกษาอยู่แตกต่างกันจะมีความรู้และทัศนคติต่อเพศศึกษาต่างกัน แต่จะมีความรู้และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวไม่แตกต่างกัน แสดงว่าที่พักอาศัยของนักเรียนมีผลต่อความรู้และทัศนคติด้านเพศศึกษาของนักเรียนแต่จะไม่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในด้านการวางแผนครอบครัว

๔. ประเภทโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน พบว่านักเรียนโรงเรียนเอกชนมีความรู้ด้านเพศศึกษามากกว่านักเรียนโรงเรียนรัฐบาล แต่มีทัศนคติต่อเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทำการศึกษาด้านการวางแผนครอบครัว พบว่า นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียน

เอกชนมีความรู้ไม่แตกต่างกันแต่นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนครอบครัวมากกว่านักเรียนโรงเรียนเอกชน

๕. ประเภทโรงเรียนชาย โรงเรียนสตรี โรงเรียนสหศึกษา จากการศึกษาพบว่านักเรียนโรงเรียนชาย สตรี สหศึกษามีความรู้ด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว และทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัวแตกต่างกัน แต่มีทัศนคติต่อเพศศึกษาไม่แตกต่างกัน แสดงว่าประเภทของโรงเรียนดังกล่าวมีผลต่อความรู้ในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว และมีผลต่อทัศนคติในด้านการวางแผนครอบครัว แต่ไม่มีผลต่อทัศนคติในด้านเพศศึกษา

พินความรู้โดยทั่วไป และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเพศศึกษา

การศึกษาในเรื่องนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเพศศึกษา ซึ่งจากการศึกษาได้ผลดังนี้คือ

๑. เมื่อถามถึงความรู้เรื่องเพศศึกษาที่นักเรียนมีอยู่แล้ว นักเรียนส่วนใหญ่คือประมาณร้อยละ ๔๑.๘ ไม่แน่ใจว่ามีความรู้ถูกต้องในเรื่องนี้ ร้อยละ ๔๐.๗ ตอบว่ายังมีความรู้เรื่องเพศศึกษาไม่พอ ที่ตอบว่าเพียงพอแล้วมีร้อยละ ๔.๔

๒. แหล่งที่ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๒๓.๒ คือหนังสือเกี่ยวกับเพศศึกษา อันดับรองลงมาคือ ครู อาจารย์คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗ นอกจากนี้ก็มีหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ เพื่อน บิดามารดา ภาพยนต์ วิทยุ และโทรทัศน์

๓. ผู้ที่ให้คำปรึกษาเรื่องเพศแก่นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๘.๒ คือเพื่อนสนิทเพศเดียวกัน และพบว่านักเรียนไม่เคยพูดปรึกษาเรื่องนี้กับใครเลย ร้อยละ ๒๗.๒

๔. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่จะมีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนถึงร้อยละ ๔๑.๒ ที่ไม่เห็นด้วยมีเพียงร้อยละ ๒.๖ เท่านั้น

๕. นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๔๔.๘ เห็นว่าควรเริ่มสอนเพศศึกษาแก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ อันดับรองคือควรสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ซึ่งมีร้อยละ ๓๔.๘

๖. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเพศศึกษานักเรียนร้อยละ ๕๑.๖ เห็นควรให้จัดเพศศึกษาสอดแทรกเข้าไปในวิชาสุขศึกษา ร้อยละ ๓๗.๔ เห็นควรให้จัดแยกเป็นวิชา

หนึ่งโดยเฉพาะ แต่ถ้าแยกพิจารณาตามเพศของนักเรียนพบว่า นักเรียนชายเห็นควรให้จัด
 เพศศึกษาเป็นวิชาหนึ่งโดยเฉพาะร้อยละ ๔๘.๔ อันดับรองคือจัดสอนแทรกเข้าไปในวิชา
 สุขศึกษามีร้อยละ ๓๔.๙ ส่วนนักเรียนหญิงเห็นว่าควรจัดสอนสอดแทรกเข้าไปในวิชาสุขศึกษา
 ถึงร้อยละ ๖๒.๓ และมีเพียงร้อยละ ๒๗.๔ ที่เห็นว่าควรจัดแยกเป็นวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ

๗. นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๗.๑ เห็นว่าควรจัดสอนเพศศึกษาเป็นวิชาบังคับ
 และร้อยละ ๓๒.๙ เห็นว่าควรจัดเป็นวิชาเลือก

๘. เวลาที่ทำการสอนเพศศึกษาในหนังสือสัปดาห์นั้น นักเรียนร้อยละ ๖๐.๗ เห็น
 ว่าควรจัดสอนหนึ่งคาบต่อหนึ่งสัปดาห์ และร้อยละ ๓๙.๖ เห็นว่าควรจัดสอนสองคาบต่อหนึ่ง
 สัปดาห์

๙. นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๔.๑ เห็นด้วยกับการที่ครูผู้สอนเพศศึกษาเป็นครู
 ที่สมรสแล้ว และไม่เห็นด้วยร้อยละ ๒๒.๓

๑๐. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่ครูชายควรสอนนักเรียน ครูหญิงควรสอน
 นักเรียนหญิงถึงร้อยละ ๔๙.๕ และไม่เห็นด้วยร้อยละ ๓๘.๓ แต่เมื่อทำการเปรียบเทียบ
 ระหว่างเพศของนักเรียนพบว่า นักเรียนชายไม่เห็นด้วยกับกรณีที่ให้ครูชายสอนนักเรียนชาย
 ครูหญิงสอนนักเรียนหญิงร้อยละ ๔๙.๒ เห็นด้วยร้อยละ ๓๙.๗ ส่วนนักเรียนหญิงเห็นด้วยร้อย
 ละ ๕๘.๕ ไม่เห็นด้วยเพียงร้อยละ ๒๘.๔

พินความรู้โดยทั่วไปและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการวางแผนครอบครัว

๑. นักเรียนส่วนใหญ่เคยทราบเกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดถึงร้อยละ ๔๓.๙ และ
 ที่ตอบว่าไม่ทราบมีร้อยละ ๔.๘

๒. แหล่งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิดของนักเรียนส่วนใหญ่มาจากหลาย ๆ
 ฝ่าย ประกอบกันคือ จากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ แพทย์ พยาบาล เพื่อน และ
 สื่อมวลชน

๓. นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักวิธีการคุมกำเนิดโดยเฉลี่ย ๔ วิธีถึงร้อยละ ๒๓.๖
 อันดับรองคือ ๓ วิธี และ ๕ วิธีคิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗, ๑๔.๘ ตามลำดับ

๔. เกี่ยวกับทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว นักเรียนเห็นด้วยกับการวางแผนครอบครัวถึงร้อยละ ๔๖.๕ ที่ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๑.๖ เท่านั้น

๕. ระดับชั้นที่ควรเริ่มสอนเรื่องการวางแผนครอบครัวนั้น ร้อยละ ๔๒.๘ ของนักเรียนทั้งหมดเห็นว่าควรเริ่มสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ อันดับรองลงมาคือควรเริ่มสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ร้อยละ ๓๒.๓

๖. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่ว่าการวางแผนครอบครัวช่วยทำให้อัตราการเกิดของประชากรลดลงอย่างมากถึงร้อยละ ๔๘.๕ ไม่เห็นด้วยร้อยละ ๖.๗ เท่านั้น

๗. ในส่วนที่เกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการนำเอาการทำแท้งมาใช้เพื่อช่วยในการวางแผนครอบครัวนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยถึงร้อยละ ๓๒.๕ และเห็นด้วยเพียงร้อยละ ๒๑.๒

๘. นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๗.๑ ไม่เห็นด้วยต่อการทำแท้งโดยเสรีในประเทศไทย และที่เห็นด้วยมีร้อยละ ๒๔.๗

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบว่ายังมีปัจจัยอะไรบางอย่างที่มีผลต่อความรู้และทัศนคติในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว ปัจจัยที่ทำการศึกษาคือปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้เกิดผลและไม่ทำให้เกิดผลต่อความรู้ และทัศนคติของนักเรียนได้ ดังกล่าวมาแล้ว นอกจากนี้จะทำให้ทราบแนวความคิด ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดหลักสูตร การเรียน การสอนต่อไป ซึ่งการศึกษานี้ได้จำแนกตามเพศและประเภทของโรงเรียนเพื่อจะให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ และทัศนคติในด้านเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษาอื่น ๆ ของประเทศ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาด้านนี้ต่อไป

๒. ควรมีการสำรวจทัศนคติของประชากรในกลุ่มอื่น ๆ ที่มีต่อเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว เช่น ครู อาจารย์ บุคลากร และผู้ปกครองของนักเรียนในระดับ

ชั้นเรียนต่าง ๆ ผู้บริหารการศึกษา แพทย์ พยาบาล เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่าประชากร
กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ มีทัศนคติต่อเรื่องนี้อย่างใด

๓. จากผลการศึกษาครั้งนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาหรือผู้วาง
นโยบายการศึกษาของชาตินำไปพิจารณาปรับปรุง แก้ไขหลักสูตร การเรียนการสอนเพศศึกษา
และการวางแผนครอบครัว เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๔. ในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏว่า หนังสือเกี่ยวกับเพศศึกษาและการวางแผน
ครอบครัวก็เป็นแหล่งที่สำคัญในการที่นักเรียนจะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องนี้ ดังนั้นเพื่อ
ให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านนี้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถค้นคว้าได้อย่างเปิดเผย
ควรจัดหนังสือเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัวที่ถูกต้องและเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน
ของแต่ละโรงเรียนไว้ในห้องสมุด ดีกว่าจะปล่อยให้นักเรียนไปหาความรู้ในแหล่งอื่น ๆ ที่อาจ
จะได้รับความรู้ที่ไม่ถูกต้อง

๕. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์
 ฯลฯ ก็เป็นแหล่งที่นักเรียนสนใจ และได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาและการวางแผนครอบครัว
 ดังนั้น ถ้าสื่อมวลชนได้เสนอความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมก็จะมีส่วนช่วยให้ประชากรได้รับความรู้
 ในเรื่องนี้อย่างถูกต้องด้วย